

แต่งเติมเสริมบรรยากาศ 5ส

ภาพร งามธนาคม
กรรมการพิจารณารางวัล 5ส ประเทศไทย

“น้ำครึ่งแก้ว” บางคนก็คิดว่า “เหลือแค่ครึ่งแก้ว”
บางคนก็คิดว่า “มีตั้งครึ่งแก้ว”
แล้วคุณละ ! คิดอย่างไร ?

ภาพที่เห็นนี่เป็นการจำลองมุมมองสถานการณ์ในการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการส่งเสริม ควรมุมมองในเชิงบวกเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการเติมเต็มส่วนที่ว่างอยู่ เพื่อเป็นการแต่งเติมเสริมบรรยากาศในการทำระบบ 5ส หลายคนอาจจะแย้งว่าได้เติมบรรยากาศอย่างเต็มที่จนกระทั่ง **“น้ำเต็มแก้ว”** แล้ว แต่หากมองอีกมุม แก้วที่น้ำเต็มแล้วนั้นมิใช่ขนาดเป็นอย่างไร ผู้คนรอบข้างมีความคิดเห็นอย่างไร มีความจำเป็นต้องขยับปรับเปลี่ยนแก้วให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิมหรือไม่ หรือมีภาชนะใดที่ใช้ทดแทนแก้วน้ำได้บ้าง หรือเปลี่ยนใช้สิ่งของอย่างอื่นที่สามารถจุน้ำได้เหมือนกัน หรือไม่จำเป็นต้องมีสิ่งใดมาบรรจุน้ำเลย สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการคิดในเชิงสร้างสรรค์ หากสามารถทำให้บรรยากาศการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เติบโตไปด้วยสีสนก็จะดีแน่นอนที่เต็มใจ พร้อมให้ความร่วมมือเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

โดยลักษณะนิสัยของคนไทยเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดีอยู่แล้ว เพียงแค่คณะกรรมการนำเทคนิคการจูงใจที่เหมาะสมกับองค์การมาใช้ให้ได้อย่าง **ถูกต้อง ถูกโอกาส ถูกที่ และถูกเวลา** เพียงเท่านั้นบรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน

Big Cleaning Day ถือเป็นเทคนิคการจูงใจ หลักในการดำเนินงาน 5ส เป็นวันที่ผู้บริหาร ระดับสูง ประกาศนโยบายสื่อสารให้พนักงานทุกคนรับทราบและปฏิบัติตามการทำความสะอาดองค์การร่วมกัน ภาพครั้งแรกของการทำ Big Cleaning Day นี้จะเป็นภาพแห่งความประทับใจของผู้มีส่วนร่วมทุกคน และในวันนี้หลายองค์การจะเติมสีสนสร้างบรรยากาศได้หลากหลายทั้งการประกวดพื้นที่ การนำเสนอผลงาน คำขวัญ เพลง นาย/นางแบบ-บุคคลตัวอย่าง ทักษะฝีมือ และการประดิษฐ์สิ่งของโดยอุปกรณ์ที่ได้จากการสะอาด เป็นต้น ได้ทั้งสร้างสีสน และยังเป็นการแข่งขันเพื่อให้ทราบสถานภาพของตนเองและทีมงานได้ดีอีกทางหนึ่ง

พื้นที่ดีเด่น เป็นกระบวนการหนึ่งของระบบการตรวจพื้นที่ 5ส ถือเป็นจูงใจสำหรับพื้นที่ที่ได้รับรางวัล ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจจนไม่สามารถที่จะเก็บเทคนิคแห่งความสำเร็จไว้กับตนเอง(ทีม)เพียงคนเดียวต้องบอกต่อจนกระทั่งเป็นการขยายผลทั่วทั้งองค์การ

การสื่อสาร สามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบทั้งแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ตั้งแต่การประกาศนโยบาย ประกาศต่าง ๆ การจัดบอร์ดแสดงความคืบหน้าของการดำเนินงาน บอร์ดคะแนนการตรวจประเมิน การประชุม จดหมายเวียน e-mail Webboard การจัดรายการวิทยุ Morning Talk เสียงตามสาย เพลง โครงการสวัสดิ์ที่ทักทาย ธนาคารขยะเพื่อสังคม โครงการโรงงานน่าอยู่ โครงการหักถอยสายใย รวมไปถึงกิจกรรมสานสัมพันธ์ เป็นต้น

การให้ความรู้ ก็เช่นกัน มีหลากหลายวิธี ทั้งการให้อ่านเองจากโปสเตอร์ วารสาร จุลสาร หนังสือ e-mail Website เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เสวนา อบรม OJT จัดนิทรรศการ Best Practice จัดทำเป็นสื่อการสอน คู่มือ การสอน การฝึกอบรม บัตรคำ VDO CD DVD ถาม-ตอบ บางองค์การให้ความสำคัญอย่างมากเพื่อมุ่งไปสู่ Learning Organization จัดทำเป็นมุม ชุม ห้องข้อมูลความรู้ ห้องสมุด หรือฐานข้อมูลความรู้โดยเฉพาะ การเยี่ยมชมองค์การภายใน-ภายนอก รวมทั้งเกมส์ และการละเล่นต่าง ๆ

มุ่งสู่สังคม ได้ทั้งความร่วมมือร่วมใจความเห็นอกเห็นใจกันของท้องถิ่น มีทั้งการออกบูทในงานต่าง ๆ การให้ทุน การให้ความรู้ การปลูกป่า การเปิดให้เยี่ยมชมองค์การ การจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม คุณภาพ สุขภาพอนามัย เป็นต้น

ประเด็นสำคัญควรผสมผสานกลมกลืนกับวัฒนธรรมองค์การ และอย่าใช้บ่อยเกินไปจนมองว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดเป็นประจำ เพราะพนักงานจะไม่สนใจ ไม่ตื่นเต้นเร้าใจเท่าที่ควร

วิธีการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพียงแค่วิธีอย่างส่วนหนึ่งเท่านั้น ยังมีอีกมากมายหลายวิธี ประเด็นสำคัญควรผสมผสานกลมกลืนกับวัฒนธรรมองค์การ และอย่าใช้บ่อยเกินไปจนมองว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดเป็นประจำ เพราะพนักงานจะไม่สนใจ ไม่ตื่นเต้นเร้าใจเท่าที่ควร ซึ่งการใช้เทคนิคในเชิงสร้างสรรค์นี้จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ทางตรง แต่ได้ผลทางอ้อมที่คาดไม่ถึงมากมายนานปีการต่อบุคลากรขององค์การในแง่ความสุขใจ สบายกาย ความสะดวกรวดเร็ว ความราบรื่นสิ้นไหลของงาน สถานที่ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้รับความปลอดภัย มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีวินัย เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน พัฒนาตนเองอยู่เสมอ วนไปสู่บรรยากาศการทำงานที่ดี ทำให้อารมณ์เบิกบาน จิตใจแจ่มใส **รู้ รัก สามัคคี** ย้อนกลับมาสู่ความร่วมมือร่วมใจร่วมแรงแข่งขัน มีขวัญ กำลังใจที่ดี เป็นวัฏจักรที่ดีควรค่าแก่องค์การ สะสมเป็นองค์ความรู้ สุนวัตกรรม เสริมคุณค่าทางจิตใจ

ทำให้ **“ลูกค้า”** ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะชี้นำความอยู่รอดขององค์การ เกิดความประทับใจ มั่นใจในสินค้าและบริการ